N. 32. 1836.

BREDASCHE Staat-, Letterkundige en Nieuws- COURANT. Wetenschappelijk Blad.

Zondag en Maandag 7 en 8 Februarij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

Brussa. — De belgische vertegenwoordigers hebben gisteren de beraadslagingen over de gemeente-besturen, sedert zoo langen tijd bij de kamers aanhangig en zoo zeer gewijzigd reeds, weder opgevat. De zitting werd gevuld met de redevoeringen van een viftal leden, van welke inzonderheid de heer *Doignon* het nieuwe ontwerp bestreed. Sedert twee jaren, zeide hij, had het ministerie met de leden der oppositie geworsteld, om de benoeming van schepenen, in plaats van aan het volk, aan 't bestuur op te dragen. Gedwongen om op dit punt toe te geven, had het een nieuw stelsel gevormd, dat nog gevaarlijker dan het eerste voor de vrijheid der gemeenten was; door namelijk bij het nieuw ontwerp den schepenen, door het volk gekozen, derzelver voornaamste attributien te ontnemen, om die aan den burgemeester, welke door den koning benoemd wordt, op te dragen, zonde het gehele collegie niets beteekenend worden en hier tegen hoopte hij dat de kamer zou waken. Een andere spreker, de heer *Deschamps*, na een kort overzigt van de onderscheiden ter zake aangeboden ontwerpen te hebben gegeven, betoogde de noodzakelijkheid, om op het eerst ontwerp terug te komen, volgens welk de benoeming van burgemeesters door den koning uit de leden van den raad moet geschieden.

De senaat heeft zich gisteren met het onderzoek van petitien bezig gehouden. Bij een van dezelve werd verlangd dat de senaat de wet op de gewestelijke besturen afhandelde, zonder op die van de gemeenten te wachten, doch de kamer hield zich aan haar besluit, om reden dat de laatstgemelde wet nu bij de andere kamer reeds in behandeling is.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (*3 Februarij*) waren genoteerd: Belg. 101; O. Metall. 102⅝; Sp., *Lening* 1834, 49; Passieve 1834, 15⅝; Differed. 19; Nap. renten 93; B. Tavolière 65; Sicil. 93⅜; Rom. L. 102; id. te Antw. 98⅜; Braz. 86⅛. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. k. zigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Februarij.

Het blijkt dat er in de laatste zitting der kamer van afgevaardigden, door den heer *Bollstère* een derde voorstel tot conversie der 5 pCt. ren-ten is ter tafel gebragt. Naar het plan van dezen gedeputeerde zoude men aan de houders dier renten, gedurende een jaar, gelegenheid geven om dezelve tegen 3 of 4 pCts. inschrijvingen te verwisselen, met het voorregt dat hun daarenboven eene lijfrente zou worden verzekerd, gelijk staande met het bedrag der reductie die zij door de conversie zouden ondergaan. Na verloop van een jaar zouden de overige 5 pCt. inschrijvingen door het lot in series worden verdeeld, en successievelijk à pari gerembourseerd.

— Het verhoor van den vijfden der beklaagden, *Bescher*, heeft het hof der pairs gisteren slechts korten tijd beziggehouden. Het schijnt dat hem niet anders wordt ten laste gelegd, dan dat hij op zijnen naam een paspoort heeft gevraagd en dat aan *Morey* ter hand gesteld, zoo men vermoedt opdat *Fieschi* zich daarmede over de grenzen zoude redden. Evenwel schijnt het niet volkomen zeker dat hij dit oogmerk heeft gekend, en *Fieschi* zelf verklaart, ten stelligste dat hij van den geheelen aanleg onbewust is gebleven.

Men is vervolgens tot het ondervragen der getuigen overgegaan, en wel in de eerste plaats van hen, die op de plaats van het misdrijf tegenwoordig waren. Hunne verklaringen hadden hoofdzakelijk betrekking tot de arrestatie van den hoofdbeschuldigde, dien zij allen herkenden voor den persoon die weinige oogenblikken na het misdrijf, zwaar gekwetst zijnde, zich langs een touw uit een venster had nedergelaten, en in een der naburige huizen werd gevat. Een der getuigen verzekerde daarenboven, dat hij kort te voren, zich aan de overzijde van den boulevard bevindende, tusschen het oog had geslagen op het raam, waarvoor het werktuig was geplaatst, dat hij gezien had dat men de zonneblinden optrok, dat er zich iets blinkends vertoonde, en dat er eindelijk drie personen op dezelfde kamer waren, waarvan twee met witte hoeden, de derde met ongedekten hoofde. Ofschoon het verhaal oppervlakkig overeenstemt met de omstandigheden dat men in de kamer van *Fieschi* werkelijk twee witte hoeden gevonden heeft, schijnt het echter dat deze depositie, ten aanzien van die bijzonderheden, weinig geloof verdient. *Fieschi* verklaart ten stelligste dat hij bij de uitvoering van het misdrijf alleen was, en daar het huis onmiddelijk door beambten der policie en nationale gardes van alle kanten werd omzet en doorzocht, is het ook bijna ondenkbaar dat zich iemand zoude hebben kunnen redden. — Meer belang boezemde heden in de verklaring van schoone *Nina Lassave* die met *Fieschi* in zeer naauwe betrekking stond, en voor wie hij eene bijzondere genegenheid schijnt te hebben, zoodanig dat hij vooral op hare verzorging bedacht was, indien de aanslag eens mogt mislukken. Het was ten gevolge dier bezorgdheid dat hij zegt haar aan zijne medeplichtigen *Pépin* en *Morey* te hebben aanbevolen, en van deze de verzekering te hebben ontvangen dat zij in haar onderhoud zouden voorzien. Deze getuige verklaarde nu heden dat zij werkelijk na het misdrijf zich bij *Morey* had begeven om bij dezen raad en ondersteuning te vinden, en van hem had vernomen, dat *Fieschi*, gelijk zij toen nog slechts vermoedde, werkelijk de uitvoerder van het misdadig ontwerp was.

De nieuwe Spaansche gezant, generaal *Alava*, heeft gisteren den [illegible] zijne geloofsbrieven overhandigd.

De Madrilensche dagbladen van den 25sten Januarij bevestigen het gerugt, dat gisteren door de telegraaf ware aangebragt. Bij de discussie over de wet op de verkiezingen, heeft het ministerie in de kamer van afgevaardigden onderscheiden malen het onderspit gedolven, bepaaldelijk werd in de zitting van den 24sten op voorstel van de HH. *Mantinez de la Rosa*, *de Toreno* en anderen een zeer belangrijk amendement aangenomen. Men wil dat de heer *de Mendizabal* dien ten gevolge de koningin regentes zijn ontslag heeft gevraagd; doch dat de municipale raadlien andere Kollegien H. M. dadelijk een adres aanboden, houdende het verzoek dat zij zulks mogt weigeren, en veeleer van haar prerogatief gebruik maken. Den 25sten werd de discussie op uitnoodiging van het bestuur geschorst, terwijl twee dagen later het dekreet het licht zag, waarbij de cortes zijn ontbonden, en de kieskollegien bijeen genoepen om nieuwe afgevaardigden te benoemen, die den 22sten Maart in de hoofdstad zullen zamenkomen, om alsdan bepaaldelijk over de verkiezings-wet en andere gewigtig ontwerpen te beraadslagen. Men hield het te Madrid voor niet waarschijnlijk dat het ministerie in dien tusschentijd voltallig zou worden gemaakt en men noemde de HH. *Isturitz*, *Galiano* en *Arguelles* als degenen die in aanmerking zouden komen.

Officiële berigten uit Vittoria van den 22sten, vermelden dat de generaal *Cordova* het geraden achtte de positie van Arlaban, die hij den 16den genomen had, weder te ontruimen, hetwelk daaruit blijkt dat zij op den weg naar Salvatierra niets belangrijks voorgevallen.

— Heden (*3 Februarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 109,90; 3 pCt. 80,85; Nap renten 99,60; Spanje, *Ardoin*, 49⅜; Passieve 15; Kon. L. 38; Perpet. 38; Rom. L. 103.

NEDERLAND.

BREDA, den 6den Februarij.

Door Z. M. is bij besluit van den 2den dezer benoemd tot rector magnificus der hoogeschool te Leiden, voor het volgend akademisch jaar, de hoogleeraar *N. C. Kist*.

— Op Maandag den 8sten dezer, zijnde de verjaardag der hoogeschool, zal de rector magnificus, *Mr. Cock*, bij eene plegtige latijnsche redevoering, zijne waardigheid opdragen aan zijnen opvolger. Tevens zal de uitreiking van de beloonigen aan de HH. studenten, wier prijsverhandelingen bekroond zijn, plaats hebben.

— Naar men vernoemt zal Zijne Exc. Jhr. *S. Dedel*, die door Z. M. tot minister bij het hof van Groot-Brittannie benoemd is, in de aanstaande week naar Londen vertrekken.

— In eene Parijsche briefwisseling van den *Messager de Gand* wordt vermeld, dat de koning der Franschen aan den baron *Mortier*, die tot fransch gezant bij ons hof is benoemd, dezer dagen heeft ter hand gesteld het kommandeurs-kruis der belgische *Leopolds*-orde, en wordt daarbij het volgende gevoegd: „Wat zegt gij van koning *Lodewijk Philips*, die alzoo deze versiering op de borst van zijnen gezant in de zalen van den Haag overbrengt? Is dit niet het toppunt van onwelvoegelijkheid? Overigens geeft deze gebeurtenis in de diplomatieke wereld stoffe tot warme woordenwisselingen. Zij schijnen op den versierde indruk te hebben gemaakt, want men verzekert thans, *dat het vertrek op nieuw is uitgesteld.*" — Volgens de in 's Gravenhage in omloop zijnde geruchten, schijnt zich het berigt wegens de overreiking van het *Leopolds*-kruis aan den heer *Mortier* te bevestigen. Of daardoor in de komst van dezen nieuwen gezant naar herwaarts eenige hindernis zal ontstaan, was nog niet bekend.

— Op den 3den dezer is in eene zitting van den stedelijken raad der stad Amsterdam de vraag behandeld, of in het vervolg van de oude beurs, met wegneming van de bovengebouwen, zoude derom gebruik zal worden gemaakt, dan wel of eene geheele nieuwe beurs zal worden ingerigt, en is dit laatste voorstel met eene meerderheid van twee stemmen aangenomen. Daarbij is echter niet besloten geworden of deze nieuwe beurs op de plaats der oude, dan wel op een nieuw terrein zal worden aangelegd. Evenzoo heeft men de vraag behandeld, of de nieuw aan te leggen beurs al dan niet overdekt zal worden.

— In het *Amsterdamsche Handelsblad* leest men het volgende:

„ Het zal waarschijnlijk ieder Nederlander en vooral [illegible] van kunsten aangenaam zijn te vernemen, dat [illegible] de Zoo-

Institution for the preservation of life from shipwreck te Londen, het model van de reddingsboot, door onzen verdienstelijken landgenoot, den heer *W. van Houten* uitgedacht en vervaardigd, zoo doelmatig is bevonden, dat zij aan den uitvinder den vereerenden last heeft opgedragen, een nieuw model of anders eene geheele nieuwe reddingsboot voor haare rekening te doen vervaardigen waarmede thans een bekwame scheepsbouwer zich onledig houdt." (De beschrijving dezer reddingsbooten wordt gevonden in het werk over de scheepvaart, door den heer *W. van Houten* geschreven).

— Van den Helder wordt gemeld, dat de Nederlandsche oorlogskorvet *Castor*, Kapitein-Luit. *Ampt*, den 3den dezer uit Texel naar de Middellandsche zee is gezeild.

— Van Texel wordt dd. 28 Januarij gemeld, dat aldaar dagen te voren is aangespoeld eenig wrakhout, waaronder een zwart geschilderde spiegel van eene scheepsboot, waarop met witte letters stonden de woorden: *Scotia Wemet*.

— De Javasche Couranten tot den 10den October behelzen alleen een berigt uit Cheribon, dat den 28sten September drie zoutpakhuizen van het hoofddepôt te Kandang Auer, benevens de woning van den opzigter aldaar en eenige kleine gebouwen door brand zijn in den asch gelegd. De hevige wind maakte bij de tegenwoordige droogte, het blusschen onmogelijk; echter scheen het, dat al het zout is kunnen geborgen worden.

— Het fregatschip de *Jacob Cats*, kapitein *Jan Ingerman*, van Dordrecht naar Batavia bestemd, en den generaal *Cleerens* met diens familie en een detachement militairen aan boord hebbende, is den 10den October in den besten staat ter reede van Batavia aangekomen, zonder op de reis een eenig man, noch van de militairen noch van de equipage, verloren, en zonder zelfs bij aankomst eenen eenigen zieke te hebben.

— Volgens berigt uit Canton van 11 Augustus heeft daar, op den 5 en 6den dier maand, een hevige orkaan gewoed, waardoor het Amerikaansche schip *Kent* van deszelfs ankers geslagen en op het strand geworpen is, het schip *Watkins* de masten heeft verloren, het schip *Ocean de Lion* is gestrand en het Deensche schip *Maria* geheel is vernield, zijnde zeven tien man van de equipage verdronken.

De Londensche berigten van den 2den dezer melden weinig belangrijks. Men zag de opening der Parlements-zitting met verlangen te gemoet. Volgens sommigen stonde de behoudende partij van het Ministerie een aandeelement op het adres van antwoord te behalen, doch de ministeriele bladen gaan voort met de voorstanders van het bestuur uit te noodigen, bij de eerste zittingen tegenwoordig te zijn.

Ter beurze van den 1sten waren genoteerd: de 3 pCt. gecons. 84¼; Portugal 53¾; Ned. W. S. 2½ pCt. 55½.

DUITSCHLAND.

Frankfort, den 30sten February.

Den 25sten januarij heeft te Kassel eene bijeenkomst plaats gehad van de leden der Standen-vergadering, die daartoe door de permanente commissie uitgenoodigd waren. De voorzitter dier commissie heeft, de redenen dier uitnoodiging ontwikkelende, uitgewijd over het doel van het bestaan der permanente commissie, en gemeld dat de regering de grondwettelijke regten en bevoegdheid derzelve scheen te miskennen, waarom de commissie gemeend had zich niet verder in verhandelingen met het ministerie te moeten inlaten, en deswege eene officiele verklaring aan hetzelve te moeten inzenden. Desniettemin had alsnu de regering de goedkeuring van de commissie verlangd op het den 22en januarij te Berlijn gesloten tol- en handelsverdrag met de vrije stad Frankfurt, en de commissie, in geene aanraking met het ministerie willende komen, maar tevens het belang der zaak beseffende, had een aantal leden der Standen-vergadering opgeroepen, om hun gevoelen over het door haar gehouden en verder te houden gedrag te vernemen.

Volgens de berigten hadden zeven leden de handelwijze der Commissie volledig goedgekeurd, maar de overige hadden begrepen, dat het, uit hoofde van het groote gewigt der zaak, beter ware alle geschil over beginselen en vormen ter zijde te stellen, en de goedkeuring aan het verdrag te verleenen, onder voorbehoud van de regten der Standen-vergadering. Den 26sten had de permanente commissie eene zitting gehouden, maar het besluit was nog niet bekend, intusschen vleide men zich dat derzelve een middel zou vinden om in dezen de belangen des lands met de regten der Standen-vergadering in overeenstemming te brengen.

— Den 19den verscheen Z. K. H. de aartshertog Palatijn, voor de eerste maal sedert zijne jongste opgestaldheid, weder als president in den Hongaarschen rijksdag, en werd door de verzamelde standen met de meeste vreugde blijken ontvangen. De graaf Erdödy verwelkomde uit naam van de grooten des rijks den Prins met eene aanspraak; ook kwam eene deputatie uit de Steden hem hare gelukwenschingen brengen.

— Volgens bijzondere brieven uit Scutari van den 11den januarij was het thans in Albanien rustig. De pacha had onderscheidene voortvluchtige inwoners van Scutari, die na de laastelijk door den Rumelij Valesij bevolen veroordeelingen zich verwijderd hadden, verlof gegeven van terug te keeren. De Sultan zou de strenge maatregelen tegen de Albanezen genomen hebben afgekeurd en eene tegenovergestelde handelwijze bevolen.

Uit Konstantinopel wordt van 6 januarij gemeld:

„De betrekkingen tusschen de Porte en den Onderkoning van Egypte hebben eindelijk, ook uit een diplomatiek oogpunt, de wending genomen, die reeds lang voorspeld was. Engeland keert eindelijk met betrekking tot de Oostersche staatkunde op den weg terug, die door het regt der volken wordt aangewezen, en die alleen tot het behoud des Ottomannischen Rijks kan leiden. Lord *Ponsonby's* onderhandelingen met de Porte gedurende de twee laatste maanden, betreffen den toestand van Syrie en het bewind van *Mehemed*-ali aldaar, en het is Engeland zelf, hetwelk zich deswege tot de Porte wendt. Derhalve wordt *Mehemed*-ali, met wien men voor drie jaren als met een onafhankelijken souverein handelde, thans weder als onderdaan der Porte beschouwd; en dit bewijst reeds genoeg, dat de Oostersche zaken het keerpunt bereikt hebben. Lord *Ponsonby* heeft aan den Reis-Effendi eene menigte schriftelijke klagten van Frankische consuls en van Christenen in Syrie en aan den Libanon overgelegd, en men twijfelt niet of er zal een bevelschrift der Sultans aan *Mehemed*-ali uitgevaardigd worden, hetwelk den hoogmoed van dien pacha meer dan vernederen zal. Overigens zijn de berigten omtrent de gruwelen en schanddaden, die *Ibrahim* pacha en de zijnen zich in Syrie veroorloven, schier ongeloofelijk."

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Te *Heidelberg* is de Hoogleeraar Gmelin, een der verdienstelijkste Artsenijkundigen van *Duitschland*, wiens handboek over de Pharmacie op de meeste Duitsche Universiteiten gebruikt wordt, in 49jarigen ouderdom overleden. — Men schrijft uit *Berlijn*, dat sedert Dr. Gutzkow, ter zake van zijnen Roman *Wally* in regten vervolgd wordt, jong en oud, groot en klein, ambtenaar en particulier naar de beschibliotheken stroomt, om van de verborgene vrucht te proeven, aangezien de Regering de aangekondigde ingenomenheid van het boek nog niet heeft bewerkstelligd. — Sedert eenigen tijd begint men algemeen in *Duitschland* op te merken (hetgeen vermoedelijk ook in andere Staten het geval is) dat van jaar tot jaar het getal der studerenden aan de verschillende leerinstellingen afneemt. Het volgende artikel wordt dienaangaande uit de Universiteitsstad *Erlangen* van het laatst der vorige maand in een Duitsch dagblad aangetroffen. De vermindering van het getal studenten is eene verschijning, welke algemeen opgemerkt wordt, en heeft hare oorzaak in eigenaardige, door gansch *Duitschland* plaats vindende omstandigheden. Het is niet onbelangrijk eene korte statistieke vergelijking van de verschillende universiteiten te geven, voor zoo verre dezelve kon worden opgemaakt uit de officiele opgaven over het tegenwoordige en het laatstvorige semester ons toegekomen. De Universiteit te *Erlangen* telt in het loopende semester 249 studenten, te weten 100 in de godgeleerdheid, 55 in de regten, 78 in de medicijnen en artsenijmengkunde, 16 in de wijsbegeerte en algemeene wetenschappen; terwijl zich in het winter-semester van 1830 op 1831 nog 424 studenten hier bevonden. In de laatste jaren heeft het getal afgewisseld tusschen 240 en 300. Onder de overige kleine Universiteiten tellen verscheidene minder dan wij, andere niet veel meer. *Greifswald* bezat in den vorigen zomer 153, *Kiel* in deszen winter 232, *Marburg* 279, *Giessen* 321 studenten; van *Rostock* en *Tübingen* heeft men nog geene opgaven, doch deze steden kunnen gerust met de zoo even genoemde gelijk gesteld worden, en echter bezaten zij alle voor weinige jaren tusschen de 4 en 500 studenten. Ook te *Heidelberg* en *Wurzburg* is het getal sterk verminderd: aan eerstgenoemde hoogeschool studeerden in den zomer van 1831 nog 923, in den zomer van 1835 daarentegen slechts 548, en gedurende den tegenwoordigen winter niet meer dan 510 jongelieden. Te *Wurzburg* telde men in den winter van 1830 op 1831 nog 599, in den zomer van 1834 slechts 377, in den laatstverloopenen 385, en in het tegenwoordige semester 433 studenten. *Jena* bezat in den vorigen zomer 540, thans 434 studerenden; te *Freiburg* waren in het wintersemester van 1829 op 1830 nog 610 ingeschrevenen, thans niet meer dan 426. De tot vier grootmalle Universiteiten behoorende jaren tusschen de 7 en 800 studenten. *Tübingen* werd in den winter van 1830 op 1831 door 382 studenten bezocht, hoe vele thans daar zijn is niet officiel gebleken. Voor 10 of 12 jaren telde men te *Gottingen* 1500 studenten, in het winterhalfjaar van 1829 op 1830 nog slechts 1264 en tegenwoordig 904, terwijl dit getal verleden zomer tot 881 was verminderd. *Halle*, waar men in het zomersemester van 1830 nog 1151 studenten bezat, telde er in den zomer van 1834 slechts 801, in den winter van 1834 op 1835 niet meer dan 752, in den zomer van 1835

slechts 667 en in het loopende semester 663. *Breslau* en *Bonn* bezitten Theologische faculteiten voor beide geloofsbelijdenissen; de vereenigende Universiteit waren in het zomerhalfjaar van 1830 ingeschreven 1122 studenten, in den zomer van 1834 niet meer dan 875, in den vorigen winter 829 en in het loopende semester 811. *Bonn* had in 1830 gedurende het zomerhalfjaar 904 studenten, in den winter van 1832 slechts 832 en in den afgeloopen zomer 751. *Leipzig* bezat in het winterhalfjaar van 1830 op 1831 nog 1262, in den winter van 1834 nog 1101 en in den vorigen zomer 1016 studenten. Zelfs de beide grootste Universiteiten hebben in de laatste jaren eene aanzienlijke vermindering in het getal der studenten ondervonden. *München* telde in de eerste jaren na de oprigting der Hoogeschool omtrent 2000 studenten, thans slechts bijna 1400. *Berlijn* telde in het wintersemester van 1833 op 1834, 2001 ingeschreven studenten, in den zomer van 1834 waren er 1863, in den winter van 1834 op 1835, 1800 en in den afgeloopen zomer 1651. Even algemeen als de vermindering van het getal der studenten op de Duitsche Universiteiten ernst algemeen opgemerkt wordende daadzaak is, zoo zijn ook de oorzaken daarvan algemeen dezelve en behoeven niet ver gezocht te worden. De overmatige aandrang om te studeren was eene algemeene klagt; alle vakken zijn overvuld, in vele gevallen moesten en moeten nog de jonge lieden 10, 12 en meerdere jaren op eene aanstelling wachten, en de eerste aanstelling staat dan nog in geene verhouding met de daartoe aangewende inspanning en uitgaven. De lange vrede, de opheffing der drukkende tolbetrekkingen, enz. hebben nog handel, nijverheid en kunsten nieuwen bloei gegeven, vele personen zien zich daardoor uitzigten geopend op vroegtijdige, dikwerf luisterrijke kostwinning. De strenge examina, die ook bij ons in de laatste jaren zulke weldadige vruchten hebben opgeleverd, schrikken trage en onbekwame leerlingen krachtdadig af. Zoo openen zich nu voor de toekomst weder betere uitzigten; ten gevolge van afnemenden aandrang zullen knappe jonge lieden weder vroeger eene aanstelling vinden, en staat en kerk zien zich door strenge maatregelen tegen onwaardige en onbekwame dienaars beveiligd. Om slechts een voorbeeld te noemen, te *Erlangen* studeerden voorheen 200 of 250 studenten in de theologie, terwijl jaarlijks gewoonlijk slechts 20 predikantsplaatsen vakant worden, zoodat in de behoefte, gedurende een vierjarigen kursus, door 130 of 140 studerenden volkomen wordt voorzien. Tegenwoordig is de overvloed van kandidaten zoo groot, dat zij wel 10 of 12 jaren en meer moeten wachten, eer zij geplaatst zijn. Nu echter veel minder jongelieden dan vroeger zich aan de studiën wijden, zal zich weldra een beter uitzigt voor de overblijvenden openen. Hoe dwaas het derhalve is de vermindering van het getal der studenten een ongeluk te noemen, blijkt zonneklaar; integendeel is zulks een waar geluk. De universiteits steden kunnen zich voor hunne evenredige verliezen troosten met het voordeel, hetwelk uit deze verandering van omstandigheden stellig zoowel voor kerk en staat, als ook voor de ouders zal ontspruiten.

Rusland. — Bij de Keizerlijke Akademie der Wetenschappen te *Petersburg*, zijn, ter gelegenheid van haren 109den verjaardag, op den 10 der vorige maand gevierd, tot honoraire leden verkozen Prins Maximiliaan von Wied-Neuwied en de Hoogleeraren A. P. Decandolle te *Genève* en Karel Ritter te *Berlijn*.

Griekenland. — Bij gelegenheid van een bal, te *Athene* ter eere van den Koning van *Beijeren* gegeven, heeft men een schouwspel gehad van dr, ook bij de oude Grieken zoo zeer geliefkoosde, wapendansen. Verscheidene Kapitani, vroeger hoofden van elkander vijandige partijen, hebben de *Romaïka* gedanst, onder het zingen van nationale krijgsliederen.

Frankrijk. — De bekende Madame Recamier ontvangt weder, als voorheen, ten haren huize een uitgezochten kring van Letterkundigen. Zij brengt alle morgen door met den Heer Chateaubriand, die sedert vele jaren als de trouwe ridder, alle middagen, met een roosje in de hand, de nu reeds vrij bejaarde, maar nog altijd beminnelijke vrouw een bezoek ging te geven; eene romantische toegenegenheid, voegt de berigtgever er bij, welke eene zeldzaamheid is in de tegenwoordige tooverlantaarn des levens. — Mehemet Ali, Onderkoning van *Egypte*, heeft onlangs al de Egyptische jonge lieden, die naar *Parijs* gezonden waren, om aldaar een wetenschappelijke opvoeding te ontvangen, terug ontboden. Dit bevel werd eerst aan staatkundige oorzaken toegeschreven; doch de Heer Jomard, die [illegible] onderwijst, heeft in het Dagblad *le Temps* deze meening wederlegd. De pest, namelijk, schrijft hij, heeft in *Egypte* zoo groote verwoestingen aangerigt, dat in *Alexandrië* alleen 14,000 en in *Kaïro* 35,000 menschen daaraan gestorven zijn, en in de overige streken des lands het getal slagtoffers meer dan 100,000 bedraagt. Daaronder waren ook verscheidene bekwame jonge Egyptenaren, die in *Europa* opgevoed waren. Middelerwijl heeft zich het onderwijs in *Egypte* zoo zeer uitgebreid, dat men de jonge lieden, die zich in *Frankrijk* bevinden, noodig heeft om voor onderleeraars te dienen, zoo wel in de militaire scholen voor Kavallerie, Infanterie, Artillerie en Vestingbouwkunde, als in die voor de Wiskunde, Europische en Oostersche Taalkunde, Geneeskunde en Natuurkunde, en in de Polytechnische school. De jagers schijnen vermenigvuldigen zich in *Egypte* aanmerkelijk en de Akademie tot het vervaardigen van overzettingen heeft reeds meer dan honderd boeken in de Turksche en Arabische talen geleverd. — De Duitsche schrijver H. Heine, te *Parijs* woonachtig, in het besluit der Bondsvergadering tegen het *Jonge Duitschland* berigt, aan het hoofd der vijf personen geplaatst, wier schriften meer bijzonder worden veroordeeld, heeft [illegible] een brief aan de Bondsvergadering gezonden, welken hij in de [illegible] heeft openbaar gemaakt. Heine geeft daarin, bij zijnen spijt, zijne verwondering te kennen, dat hij door gemelde Vergadering beschuldigd, te regt gesteld en veroordeeld is, zonder dat hij gehoord is, zonder dat iemand zijne verdediging heeft op zich kunnen nemen, zonder dat hij zelf gedagvaard is. » Op die wijze, zegt de Briefschrijver, » deed het Heilige Rijk, waarvan het Duitsche Verbond de plaats heeft » ingenomen, niet. Doctor Luther, roemrijker gedachtenis, kon onder vrijgeleide zich voor de Rijksvergadering vertoonen, en zich daar, in 't » openbaar met alle mogelijke vrijheid verdedigen. Verre zij van mij de » laatdunkendheid, van mij te willen vergelijken met den man, die ons » de vrijheid van spreken in zaken van godsdienst heeft bezorgd: maar na» tuurlijk beroept zich de leerling op het voorbeeld van den meester." Daarop verzoekt Heine aan de Bondsvergadering, dat deze, door eene kortstondige opheffing van het verbod tegen deszelfs schriften, hem in staat stelle, nu mem hem niet vergund heeft, zich mondeling te verdedigen, althans schriftelijk aan *Duitschland* te kunnen betogen, hoe weinig, bij het vervaardigen zijner schriften, zijne pen door eenen geest van ongodsdienstigheid of onzedelijkheid is geleid geworden.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Opgave der Octrooijen, welke in het jaar 1834 in Frankrijk verleend zijn geworden.

Vervolg.

Chenu-Gille, 3 Feb., voor 5 jaar; wegens eene machine ter vervaardiging van de gecentieerde kniestukken der kagchelpijpen. (B. I.)

Chevalier Ch., 6 Sept., voor 10 jaar; wegens eene nieuwe soort van verrekijker. (B. I.)

Chubb I., 4 Dec., voor 15 jaar; wegens verbeteringen in de fabricatie van veiligheidssloten. (B. Imp.)

Claudot-Dumont en Pluvinet, 22 Nov., voor 5 jaar; wegens eene nieuwe methode ter fabricatie van kolen, tot het klaren der suiker-syroop. (B. I.)

Closter I., 11 Dec., voor 5 jaar; wegens eene nieuwe soort van koperen en andere metalen pijpen. (B. I.)

Clusmann I. B., 20 Mei, voor 5 jaar; wegens eene nieuwe wijze van de pianos te stemmen. (B. I.)

Collineau R. F., 2 Dec., voor 5 jaar; wegens eene methode, om canevas of onderscheidene gekleurde stoffen met olie te drukken, ten einde ze tot gordijnen enz. geschikt te maken. (B. I.)

Constant I. B., 14 Mei, voor 5 jaar; wegens eene inrigting, waarmede men wagens dadelijk in hunnen loop kan ophouden. (B. I.)

Corrompt I., 14 Mei, voor 15 jaar; wegens nieuwe handelwijzen, toepasselijk op het spinnen en haspelen van zijde, waardoor de afval 9 pCt. geringer wordt. (B. I.)

Cote. Zie Cronier.

Cotte R., 22 Nov., voor 5 jaar; wegens eene nieuwe methode, om de vingerhoeden aan de naven vast te maken. (B. I.)

Coupmagy, I. F., 3 Feb., voor 5 jaar; wegens toestellen, waarmede men aan den drek van deszelfs ontstaan af tot op de verandering in meer den onaangenamen reuk, benemen kan.

Courtois Ch. A., 8 Oct., voor 5 jaar; wegens de weder verlevendiging der dierlijke kool op den natten weg en zonder calcinatie, naar welke handelwijze haar door aanwending van zuren en alkaliën weder hare vroegere ontkleurende en filtrerende kracht medegedeeld kan worden. (B. I.)

Courtois I. I., 12 Dec., voor 10 jaar; wegens geslepen of scheve baksteenen tot het bouwen van schoorsteenen. (B. I.)

Cronier en Gebroeders Cote, 24 Feb., voor 10 jaar; wegens nieuwe methoden en apparaten tot het fabriceren van allerlei katoen- en wollen-stoffen. (B. I.)

Cuny en Jouanain, 24 Feb., voor 5 jaar; wegens eene nieuwe soort van houten klompen, *soques calorifères*, genoemd. (B. I.)

Danchell F. en Grenier F., 13 Aug., voor 10 jaar; wegens eene nieuwe piano forte, welker zangbodem van een eenvoudig mechanismus voorzien is, waarmede de toonen van het instrument gemakkelijk te reguleren zijn. (B. I.)

Darlu A., 23 Jul., voor 10 jaar; wegens eene vereenvoudigde, volgens het grondbeginsel der Heronsbron gemaakte lamp, welke hij *lampe elastique* noemt. B. I.)

Daumée I. E., 31 Maart, voor 5 jaar; wegens eene machine tot het kleinmaken van lompen, *délissense mecanique*. (B. I. P.

David. Zie Bournin.

Debain A. F., 9 Nov., voor 5 jaar; wegens een nieuw op de overeind staande en vierhoekige piano-forte, aanwendbaar mechanismus. (B. I.)

(Het vervolg hierna.)

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *Februarij* waren genoteerd: Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{5}{16},\frac{11}{16}$; dito 5 pCt. $103\frac{3}{16}$; Kasbill. $247\frac{7}{8},\frac{7}{8}$; Amort.-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $96\frac{1}{16}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $79\frac{3}{4}$; Handelm. $127\frac{1}{4},128,127\frac{3}{4}$; Ardoin 85 £, $50\frac{5}{16},\frac{1}{2}$; dito onbep. st. $49\frac{1}{2}$; Uitgest. $19\frac{5}{16},\frac{3}{8}$; Passieve $16\frac{9}{16}$.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 5den Februarij.*

TARWE. — In een doen, met weinig handel: 129 ℔ Zeeuws. *f* 170; - 132 N. Groning. *f* 170; - 130 Grot. Suet *f* 145; - 125 Vriess. dito *f* 145.

ROGGE. — Nieuwe, lager afgegeven: 122, 124 ℔ Overijss. *f* 134, 138; - 123 dito *f* 135; - 123 dito *f* 134; - 120 O. Mecklenb. *f* 140.

GARST en BOEKWEIT. — Zonder handel.

HAVER. — In een doen: 90 ℔ O. Fijne *f* 81; - 88, 90 N. dito *f* 78, 81.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter
L. J. U. CHAMON, geliefde Echtgenoote van
Groot-Zundert J. A. BRUGMAN.
3 Februarij 1836.

Men gelieve deze algemeene als bijzonder kennisgeving aan te merken.

SCHOUWBURG TE BREDA.

MET HOOGE TOESTEMMING

EN OP VEREERend VERZOEK,

Zullen de Nederduitsche Tooneellisten voormaals onder Directie van wijlen Mejufvrouw J. VAN KRUGTEN, thans onder Directie van Mejufvrouw *J.* BIEDER & VAN GLASENAP, de eer hebben op *Dingsdag 9 Februarij* 1836, te vertoonen:

DERTIG JAREN,

OF

HET LEVEN VAN EEN' DOBBELAAR.

Tooneelspel in drie Tijdvakken, vrij gevolgd naar het fransch van *Victor Ducange* en *Dinaux*, door *B. A. Faillé*. (Om de grootte van dit Stuk, zal er Dingsdag avond geen Nastuk gegeven worden.)

Precies des Avonds ten 6 uren op het Tooneel.

*** Heeren Officieren in de Kantonnementen worden verwittigd, dat er nog *drie* BAL'S bij Inteekening, en waarop Hun Ed.Gr. tegen een bepaald entree-geld de toegang wordt vrijgelaten, in het gebouw *Amicitia*, te Breda, zullen plaats hebben, en wel op 8 en 15 Februarij en den 7den Maart.

AANBESTEDING.

Het Kerkbestuur van de Roomsch-Katholijke Gemeente te Zevenbergen, zal, onder nadere approbatie, op Dingsdag den 8sten Maart 1836, des morgens ten *elf* ure, op het Gemeente-Huis te Zevenbergen, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, Aanbesteden:

Het BOUWEN van eene NIEUWE KERK, met de Leveranzie van alle de daartoe benoodigde Materialen.

Het Bestek, volgens hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, te rekenen van den 15den Februarij 1836, ter lezing liggen, te Zevenbergen in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen; voorts te Breda, in *het Gouden Kruis*, bij F. BREIDONNÉ; te Bergen-op-Zoom, bij DE BRUIN; te Klundert, bij SCHALEKAMP; en te Gorinchem, in *den Hooiwagen*, bij VAN ALPHEN.

Nadere Informatien zijn te bekomen bij het Kerkbestuur voornoemd, terwijl de teekeningen, te rekenen van den 15den Februarij 1836 voornoemd, ter inzage zullen liggen te Zevenbergen, in *de Roskam*, bij de Erve VAN STEEN, zullende op den 4, 5 en 7den Maart 1836, aanwijzing *in loco* te bekomen zijn.

Zegt het voorts

Verkooping van Vaste Goederen.

*** Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris, residerende te Breda, zal ten verzoeke van zijne principalen, op Maandag den 15 Februarij 1836, des avonds ten 7 ure, in het *Schippershuis*, bij P. Arnt Gerrits, aan de Haven aldaar, overgaan tot de voorloopige toeschatting van:

1°. Eene zeer hechte en wel doortimmerde HUIZINGE, HOF en ERVE, staande en gelegen binnen Breda, op de zuidzijde van de Lange Brugstraat, gekw. Wijk B, N°. 252.

2°. Eene sedert weinige jaren geheel nieuw herbouwde HUIZINGE, HOFJE en ERVE, alsmede eene daaraan behoorende ACHTERHUIZINGE, staande en gelegen als voor, op de westzijde van de Karrestraat, gekw. Wijk B, N°. 2.

3°. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen nevens de voorgaande HUIZINGE, gekw. Wijk B, N°. 3.

4°. Eene HUIZINGE, BAKKERIJ, STALLINGE en ERVE, met grooten TUIN, staande en gelegen te Ginneken, gekw. Lett. D, N°. 43.

en 5°. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen binnen Breda, aan den Achterom, bij de Gampel, gekw. Wijk B, N°. 457.

*** Op Dingsdag den 9den Februarij 's namiddags om *één uur*, zal, door den Griffier VAN DEN ENDEN, in *het Hôtel de Flandres*, te Breda, worden overgegaan tot het verkoopen van:

Een goed deugdzaam ligt bruin MERRIE-PAARD, ter voorschreve plaats te zien.

*** De Notaris VAN DER ELST, te Werkendam, zal, op Dingsdag den 16den Februarij 1836, des voormiddags om 11 ure, te Waardhuizen, kanton Heusden, publiek Verkoopen:

1°. Het KERKGEBOUW, te Waardhuizen, om af te breken.
2°. De KLOK, hangende in den Toren van dat gebouw, wegende ongeveer 250 Ned. ponden.

*** De Notaris A. BANT, te Oijen, zal, op den 11- en 12den Februarij, op het Slot te Oijen, ten Huize van den Heer G. VAN DER HEYDEN, te Huisseling, bij Ravenstein, publiek Verkoopen:

11. PAARDEN, van 1 tot 9 jaren oud, waaronder 1 vijfjarige Schimmel, van Oostenrijksch ras, zijnde Karremerrie en andere extra zware, sterke Ruin-Inbeleconbaar, 26 gevreede en dragende KOEIJEN en VAARSEN en alderhande GOUWERIJE-GOEDEREN.

*** JOH^s VAN DER HEY & ZOON, Boekhandelaars te Amsterdam, hebben in den loop des jaars 1835 uitgegeven, en alom verkrijgbaar gesteld:

I. H. H. KLEIJN. *Dichterlijke Herfstbloemen*, gr. 8vo. In kartonn met gegraveerden titel en vignet. De prijs is *f* 3,60.

II. *Ter Nagedachtenis van* CORNELIS LOOTS, door H. HARTMAN, Mr. M. C. VAN HALL, Mr. J. KINKER, H. J. KINKER, H. H. KLEIJN, J. VAN WALRÉ en H. TOLLENS, Cz. In één deel kompleet. Met gegraveerden titel, in cartonnenband. De prijs is *f* 2,80.

III. Jhr. Mr. J. M. KEMPER, *Verhandelingen, Redevoeringen en Staatkundige Geschriften*, verzameld door Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER. Eerste deel. In gr. 8vo. Bij Inteekening. De prijs is *f* 3,40.

Het *tweede Deel* van dit werk volgt binnen weinige weken.

IV. Mr. P. SIMONS. JOHAN DE WITT *en zijn tijd*. In drie deelen. *Tweede deel*. In gr. 8vo. Met gegraveerden titel. De prijs is *f* 2,90.

V. DE RECENSENT OOK DER RECENSENTEN. XXVIIIe Deel voor 1835, 12 nommers kompleet. De prijs is *f* 10,80.

VI. DE VRIEND DES VADERLANDS, een Tijdschrift, toegewijd aan den roem en de welvaart in Nederland en in het bijzonder aan de hulpbehoeftigen in hetzelve, (*uitgegeven onder wege de Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid*). IXe Deel, voor 1835, 12 nommers kompleet. Bij Inteekening *f* 9,—

VII. NIEUW CHRISTELIJK MAANDSCHRIFT VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND. Uitgegeven door de Ring-Vergadering van Amsterdam. IXe Deel, voor 1835, 12 nommers kompleet *f* 6.

Deze drie Maandwerken worden in 1836 maandelijks met één nommer vervolgd, zoodat van het laatste reeds N°. I het licht ziet.

Werken der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen:

I. *Bekroonde Volksliederen*. In kl. 8vo *f* —,65.

II. A. BIBEN. *Zondagsboek voor de Huisgezinnen der Christenen*. In kl. 8vo *f* 1,—

III. S. P. SCHELTEMA. *De Verbeeldingskracht in hare uitwerkselen*. In kl. 8vo *f* —,25.

Nog hebben bovengemelde Boekhandelaars uitgegeven en alom aanm verkrijgbaar gesteld:

I. Berigt van Inteekening op de *Nagelatene Gedichten van* CORNELIS LOOTS, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut.

II. Berigt van Inteekening op een *tweeden Druk* der ILIAS VAN HOMERUS, naar het Grieksch in Nederduitsche verzen gevolgd, door Mr. J. VAN 's GRAVENWEERT. In drie deelen. In kleine formaat met de buste van Homerus. De prijs zal zijn *f* 4,50.

DE KOMEET,

Een nieuw Weekblad door eene Vereeniging van

GELEERDEN EN LETTERKUNDIGEN,

verschijnt van den 2den January 1836 elken Zaturdag, bij den Boekhandelaar J. E. BOSCH, te Utrecht, in nommers van één kwaito vel, met een' nieuwen letter, op veijn papier, in twee Kolommen gedrukt. — De prijs voor het geheele Koningrijk per jaargang *f* 12,00; voor één half jaar *f* 6,00; voor 3 maanden *f* 3,00. Men teekent in bij de voornaamste Boekhandelaars en Postkantoren, alsmede aan het Bureau, Plompetoren, wijk H, n°. 666. De andere vereischte tijd, *zonder verhooging van prijs*, versieringen van Platen, Muzijk, enz. gegeven worden.

Bij bovengemelden Boekhandelaar is heden van de pers gekomen en zal alom verzonden worden:

MINIATUUR ALMANAK

VOOR HET SCHRIKKELJAAR

1836.

In dit Almanakje vindt men gedichten van A. VAN DER HOOP, en andere Dichters, het is versierd met 2 Plaatjes en te bekomen voor *f* 0,25.

Bij bovengemelden worden met goed succes gebruikt:

I. L. G. VISSCHER, Hoogleeraar aan de Universiteit te Utrecht. Handleiding tot de Algemeene Geschiedenis der Nederlanden, inzonderheid ten gebruike bij Akademische studiën. Iste Gedeelte, groot 8vo. . . . . *f* 3,50

II. » » Handleiding tot de Geschiedenis der Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten in de Nederlanden, inzonderheid ten gebruike bij Akademische studiën. Gr. 8vo à 20 Cent het vel.

III. » » Bijdragen tot de oude Letterkunde der Nederlanden. Gr. 8vo à 15 Cent het vel.

IV. » » Chronologisch Overzigt der Nederlandsche Vorsten. 2 afdeelingen, in folio. Met de veranderingen van denzelfden Hoogleeraar tot gemeld Overzigt. Gr. 8vo *f* 0,75.

V. Kort Verslag van het zoo geruchtmakend proces betreffende de Predikatie *H. P. Scholte*, in de Hervormde Gemeente te Amsterdam, Geschriften Gedichten, door een' Vriend der waarheid en des vredes. Gr. 8vo . . . . . Gr. 0,25.